

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget i Lardal

Dato: 24.05.2016 kl. 9:00 – 12.20
Sted: kommunestyresalen
Arkivsak: 15/00042

Tilstede: Kontrollutvalgsleder Ivar Dillan
Dagfinn Andersen, medlem
Anders Assev, medlem
Berit Pinnestad, medlem
Kari Stensholt, medlem

Møtende varamedlemmer: Ingen

Forfall: Ingen

Andre: Lardal kommune, Ordfører Knut Olav Omholt, tilstede 9/16 – 12/16
« « Rådmann Mette Hvaal, tilstede 9/16 -13/16
« « Økonomisjef Bertine Myhre tilstede 12/16
« « Kommunalsjef for teknikk og næring Turid Lie, tilstede 13/16
Telemark kommunerevisjon, Oppdragsrevisor Birgitte Holmberg
« « Forvaltningsrevisor Anne Sæterdal, tilstede 15/16 – 16/16
VIKS, rådgiver Heidi Wulff Jacobsen

Møteleder: Ivar Dillan
Protokollfører: Heidi Wulff Jacobsen

Kontrollutvalgsleder ønsket velkommen til medlemmer og ordfører. Ingen hadde kommentarer til innkalling og sakliste.

Anders Assev stilte spørsmål til kontrollutvalget om sin habilitet til kunstgressbannen i forhold Svarstad IL. Utvalget vurderte at Anders Assev var habil.

SAKSKART	Side
Saker til behandling	

09/16	15/00042-31	Godkjenning av protokoll fra KU-møte 20.01.16	2
10/16	15/00075-1	Kontrollutvalget og politisk ledelse - forventninger og samarbeid, Lardal	3
11/16	15/00075-2	Kontrollutvalget og administrativ ledelse - forventninger og samarbeid, Lardal	3
12/16	15/00079-2	Årsregnskapet - Årsberetning 2015 for Lardal kommune Kontrollutvalgets uttalelse til regnskapet 2015	4
13/16	15/00081-3	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten "Eiendomsforvaltningen, vedlikehold-vaktmestertjenestens organisering"	8
14/16	16/00050-2	Behandle overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjonsprosjekter 2016 - 2017, Lardal	8
15/16	16/00050-3	Selskapskontroll, Lardal	10
16/16	15/00081-4	Bestille prosjektplan til forvaltningsrevisjonsrapport, Lardal	10
17/16	16/00081-1	Uavhengighetserklæring fra revisor, Lardal	11
18/16	16/00080-1	Referatsaker, Lardal	12
19/16	16/00079-1	Eventuelt, Lardal	13

Saker til behandling

09/16 Godkjenning av protokoll fra KU-møte 20.01.16

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	09/16

Forslag til vedtak:

Protokollen fra kontrollutvalgsmøtet 20.01.16 godkjennes.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Protokollen fra kontrollutvalgsmøtet 20.01.16 godkjennes.

10/16 Kontrollutvalget og politisk ledelse - forventninger og samarbeid, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	10/16

Forslag til vedtak:

Informasjonen fra ordfører tas til orientering.

Møtebehandling

Ordfører orienterte om forventninger og samarbeid med kontrollutvalget og viste i den forbindelse til loven. Ordfører bemerket at kontrollutvalget er selvstendig og at god dialog er en forutsetning. Utvalget diskuterte tema og spørsmål ble besvart.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Informasjonen fra ordfører tas til orientering.

11/16 Kontrollutvalget og administrativ ledelse - forventninger og samarbeid, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	11/16

Forslag til vedtak:

Informasjonen fra rådmann tas til orientering.

Møtebehandling

Rådmann orienterte om forventninger og samarbeid med kontrollutvalget. Rådmannen beskrev i hovedtrekk sin rolle og sine oppgaver. Det ble arbeidet etter styringssignaler og styringsdokumenter med mål fra kommunestyret. Rådmannen nevnte viktige temaer som blant annet internkontroll, forvaltningsrevisjon, andre tilsynsmyndigheter, henvendelser til kontrollutvalget, etikk og varsling. Rådmannen gav uttrykk for et godt samarbeid med kontrollutvalget, og at det blir arbeidet mot felles mål.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Informasjonen fra rådmann tas til orientering.

12/16 Årsregnskapet - Årsberetning 2015 for Lardal kommune **Kontrollutvalgets uttalelse til regnskapet 2015**

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	12/16

Forslag til uttalelse:

Kontrollutvalget har i møte 25.05.16 behandlet Lardal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2015.

Innledning

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet 2015, administrasjonssjefens årsberetning 2015, revisjonsberetningen 15.04.16 og revisjonsrapport av 20.04.16.

Driftsregnskapet viser kr 138.418.291,- til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 4.232.697,-.

Til økonomistyringen - driften

- Budsjettdisiplinen i virksomhetene er i hovedsak tilfredsstillende, men det ligger et forbedringspotensial i kostnadsstyringen.
- Løpende utgifter skal finansieres med løpende inntekter for å tilfredsstille balansekravet i kommuneloven. Balansekravet innebærer at driftsresultatet minst skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

Negativt nettodriftsresultat er 0,73 mill. kr som utgjør minus 0,4% av sum driftsinntekter. For å finansiere nye investeringer som medfører driftsmessige konsekvenser i fremtiden er dette under anbefalt normtall på 1,75%.

Til økonomistyringen – investeringsregnskapet

- Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse med kr 0,-. Hovedkostnadene i investeringsregnskapet gjelder sluttoppgjøret Naugfoss Vannverk, utviklingskostnader næringsareal Berganmoen, boligfelt Hole, barneskole og vei.

Bruk av disposisjonsfond og ubundet investeringsfond gjelder tilskudd/utlån til Svarstad IL til kunstgressbaner.

Til balansen

- Gjeldsforhold
Den totale lånegjelden er på 389 mill. kr pr 31.12.15 inklusiv pensjonsforpliktelsen. Det er en økning på 29,3 mill. kr. Den langsiktige lånegjelden er økt med 15,37 mill. kr. Den kortsiktige lånegjelden er økt med 13,9 mill. kr fra fjoråret. Lånegjelden pr. innbygger i Lardal kommune pr. 31.12.14 kr 55.000,- og pr 31.12.15 økt til kr 63.000,-. I det beregningsgrunnlaget er pensjonsforpliktelsene holdt utenfor, men formidlingslån og lån til VAR-området medtatt. Økt lånegjeld reduserer kommunens handlefrihet, og kontrollutvalget registrer at kommunens totale lånegjeld også i 2015 har økt. Kommunen har betalt mer enn lovens krav til minste avdrag i 2015.

Ubrukte lånemidler er redusert til kr 5.384.138,- pr. 31.12.15.

- Likviditet
Kommunens arbeidskapital er redusert i 2015 med 14,5 mill. kr. i forhold til fjoråret.
Lardal kommune har fortsatt tilfredsstillende likviditet som ligger over normtallet. Ubrukte lånemidler bidrar blant annet til at likviditeten er tilfredsstillende.

Til den interne kontrollen

Vedrørende økonomirapporteringen/budsjettavvik nevner revisor at den interne kontrollen kan forbedres. Forøvrig har revisjonen ikke meldt om vesentlige svakheter vedrørende den interne kontrollen gjennom sitt arbeid i 2015.

Til regnskapstekniske forhold

Kontrollutvalget støtter seg for øvrig til revisors løpende informasjon gjennom året og viser til revisjonsberetningen.

Til grunnleggende rutiner og system

Administrasjonen har tilfredsstillende systemer til disposisjon for utførelse av økonomioppgavene.

Avslutning

Kontrollutvalget har ikke ytterligere merknader til Lardal kommunes årsregnskap for 2015.

Møtebehandling

Rådmannens innstilling var sendt på e-post og ble delt ut på møtet. Rådmannen orienterte om årsberetningen. Økonomisjefen la frem regnskapet og forklarte sammenhenger i forhold til resultatet i regnskapet. Revisor gjennomgikk revisjonsrapporten og viste til revisjonsberetningen. Sekretariatet gjennomgikk innstillingen «Uttalelsen til kommuneregnskapet 2015» fra kontrollutvalget. Saken ble diskutert og spørsmål ble besvart.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget har i møte 25.05.16 behandlet Lardal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2015.

Innledning

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet 2015, administrasjonssjefens årsberetning 2015, revisjonsberetningen 15.04.16 og revisjonsrapport av 20.04.16.

Driftsregnskapet viser kr 138.418.291,- til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 4.232.697,-.

Til økonomistyringen - driften

- Budsjett disiplinen i virksomhetene er i hovedsak tilfredsstillende, men det ligger et forbedringspotensial i kostnadsstyringen.
- Løpende utgifter skal finansieres med løpende inntekter for å tilfredsstille balansekravet i kommuneloven. Balansekravet innebærer at driftsresultatet minst skal dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

Negativt nettodriftsresultat er 0,73 mill. kr som utgjør minus 0,4% av sum driftsinntekter. For å finansiere nye investeringer som medfører driftsmessige konsekvenser i fremtiden er dette under anbefalt normtall på 1,75%.

Til økonomistyringen – investeringsregnskapet

- Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse med kr 0,-. Hovedkostnadene i investeringsregnskapet gjelder sluttoppkjøret Naugfoss Vannverk, utviklingskostnader næringsareal Berganmoen, boligfelt Hole, barneskole og vei.

Bruk av disposisjonsfond og ubundet investeringsfond gjelder tilskudd/utlån til Svarstad IL til kunstgressbaner.

Til balansen

- Gjeldsforhold
Den totale lånegjelden er på 389 mill. kr pr 31.12.15 inklusiv pensjonsforpliktelsen. Det er en økning på 29,3 mill. kr. Den langsiktige lånegjelden er økt med 15,37 mill. kr. Den kortsiktige lånegjelden er økt med 13,9 mill. kr fra fjoråret. Lånegjelden pr. innbygger i Lardal kommune pr. 31.12.14 kr 55.000,- og pr 31.12.15 økt til kr 63.000.-. I det beregningsgrunnlaget er pensjonsforpliktelsene holdt utenfor, men formidlingslån og lån til VAR-området medtatt. Økt lånegjeld reduserer kommunens handlefrihet, og kontrollutvalget registrer at kommunens totale lånegjeld også i 2015 har økt. Kommunen har betalt mer enn lovens krav til minste avdrag i 2015.

Ubrukte lånemidler er redusert til kr 5.384.138,- pr. 31.12.15.

- Likviditet
Kommunens arbeidskapital er redusert i 2015 med 14,5 mill. kr. i forhold til fjoråret.
Lardal kommune har fortsatt tilfredsstillende likviditet som ligger over normtallet. Ubrukte lånemidler bidrar blant annet til at likviditeten er tilfredsstillende.

Til den interne kontrollen

Vedrørende økonomirapporteringen/budsjettavvik nevner revisor at den interne kontrollen kan forbedres. Forøvrig har revisjonen ikke meldt om vesentlige svakheter vedrørende den interne kontrollen gjennom sitt arbeid i 2015.

Til regnskapstekniske forhold

Kontrollutvalget støtter seg for øvrig til revisors løpende informasjon gjennom året og viser til revisjonsberetningen.

Til grunnleggende rutiner og system

Administrasjonen har tilfredsstillende systemer til disposisjon for utførelse av økonomioppgavene.

Avslutning

Kontrollutvalget har ikke ytterligere merknader til Lardal kommunes årsregnskap for 2015.

13/16 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten "Eiendomsforvaltningen, vedlikehold- vaktmestertjenestens organisering"

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	13/16

Forslag til vedtak:

Rådmannens informasjon tas til orientering.

Møtebehandling

Kommunalsjef for teknikk og næring gjennomgikk tiltakene og orienterte om oppfølgingen. Det er utført en kartlegging, utarbeidet en plan for vedlikeholdsbehov, rapporteringsrutiner er utarbeidet, enkelte oppgaver og ansvar er omorganisert. Vernerunder og brukerundersøkelser har blant annet dannet grunnlaget for vurderingen av ressursbehovet. Det er bevilget mer midler til vedlikehold, men utfordringen ligger i det tekniske anlegget. Det er utført oppgradering av skole og barnehage. Kontrollutvalgsleder og rådmannen kommenterte saken. Spørsmål ble besvart.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Rådmannens informasjon tas til orientering.

14/16 Behandle overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjonsprosjekter 2016 - 2017, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	14/16

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret fatter følgende vedtak:

1. Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016 og 2017 i Lardal kommune med følgende rekkefølge:

- Spesialpedagogisk tiltak og tidlig innsats - barnehage
  - Brannsamarbeidet
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å revidere planen og tilføye nye prosjekter.
  3. Endringer i planen oversendes kommunestyret til orientering. Hvis endringene i planen fører til økning av den økonomiske rammen som er vedtatt, må dette behandles spesielt.

Møtebehandling

Forvaltningsrevisor forklarte hva en forvaltningsrapport omfatter, nevnte rapporter som er skrevet tidligere for Lardal kommune, gjennomgikk prosessen for overordnet analyse og hvilke innspill som var fremkommet. I analysen er det tatt hensyn til at Lardal kommune skal sammenslås med Larvik kommune 01.01.2018. Sekretariatet viste til Fylkesmannens plan for 2016. Saken ble diskutert og spørsmål ble besvart.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret fatter følgende vedtak:

1. Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2016 og 2017 i Lardal kommune som følger:
  - Spesialpedagogisk tiltak og tidlig innsats - barnehage
  - Brannsamarbeidet
  - Overordnet organisering av helse og omsorg
  - Skole/spesialundervisning
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å revidere planen og tilføye nye prosjekter.
3. Endringer i planen oversendes kommunestyret til orientering. Hvis endringene i planen fører til økning av den økonomiske rammen som er vedtatt, må dette behandles spesielt. Ovennevnte plan inneholder flere forvaltningsrevisjonsprosjekter enn det er budsjettmidler til.

15/16 Selskapskontroll, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	15/16

Forslag til vedtak:

Det bestilles ikke overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016 -2017 på dette tidspunktet da Lardal kommune skal slås sammen med Larvik kommune fra 01.01.2018.

Møtebehandling

Saken ble diskutert.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Det bestilles ikke overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016 -2017 på dette tidspunktet.

16/16 Bestille prosjektplan til forvaltningsrevisjonsrapport, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	16/16

Forslag til vedtak/innstilling:

Det bestilles en prosjektplan med problemstilling for forvaltningsprosjektet «_____» som leveres til sekretariatet innen 15. august 2016 for å bli behandlet i kontrollutvalgsmøte 6.september 2016. Kostnaden dekkes av timene i inngått kontrakt.

Bestilling av forvaltningsrevisjonsrapport forutsetter at kommunestyret vedtar fremlagt «Plan for forvaltningsrevisjonsprosjekter 2016 – 2017».

Møtebehandling

Alternative forvaltningsprosjekter ble diskutert.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Det bestilles en prosjektplan med problemstilling for forvaltningsprosjektet «Spesialpedagogisk tiltak og tidlig innsats- barnehage» som leveres til sekretariatet innen 23. august 2016 for å bli behandlet i kontrollutvalgsmøte 6.september 2016. Kostnaden dekkes av timene i inngått kontrakt.

Bestilling av forvaltningsrevisjonsrapport forutsetter at kommunestyret vedtar fremlagt «Plan for forvaltningsrevisjonsprosjekter 2016 – 2017».

17/16 Uavhengighetserklæring fra revisor, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	17/16

Forslag til vedtak:

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet –forvaltningsrevisjon 2016 tas til orientering.

Møtebehandling

Uavhengighetserklæringen fra oppdragsansvarlig revisors – forvaltningsrevisjon 2016 ble vurdert. Uavhengighetserklæringen fra oppdragsansvarlig revisor og oppdragsrevisor for regnskapsrettet revisjon 2016 ble sendt ut på e-post til kontrollutvalgsmedlemmene den 11.05.16, og delt ut på møtet. Denne erklæringen ble også behandlet.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Vurderingen av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet –forvaltningsrevisjon 2016, uavhengighetserklæringen fra oppdragsansvarlig revisor og oppdragsrevisor for regnskapsrettet revisjon 2016 tas til orientering.

18/16 Referatsaker, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	18/16

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering

Møtebehandling

- Kontrollrapport 2015 vedr. Skatteoppkreverfunksjonen for Lardal
- FKT, Fagkonferanse / kontroll og tilsyn 7 - 8 juni 2016
- Fylkesmannens tilsynskalender pr.30.03.16
- VIKS styremøte 15.03.16
- Telemark kommunerevisjon, representantskapsmøte 26.04.16

Referatsakene ble kommentert av kontrollutvalgsleder og sekretariatet.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Referatsakene tas til orientering

19/16 Eventuelt, Lardal

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Lardal	24.05.2016	19/16

Forslag til vedtak:

.

Møtebehandling

Dyrket mark som er beplantet i Lardal kommune kom opp som tema. Kommunestyret har tidligere fattet et vedtak i denne forbindelsen.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Rådmannen inviteres til neste kontrollutvalgsmøte 06.09.16 for å orientere om status vedrørende dyrket mark som i dag er plantefelt for juletreproduksjon.

Neste kontrollutvalgsmøte er 6. september 2016.

Revetal, 25.05.2016

For leder av kontrollutvalget i Lardal kommune, Ivar Dillan

Heidi Wulff Jacobsen
Rådgiver
VIKS

